

Hoofdlijnenresultaat nieuwe pensioenregeling militairen

Inleiding

De sociale partners in de sector Defensie, bestaande uit het ministerie van Defensie en de Centrales van Overheidspersoneel in de sector Defensie, te weten het AC, de ACOP, de CCOOP en de CMHF, hebben op 16 februari 2024 een hoofdlijnenresultaat bereikt over het vernieuwen van de pensioenregeling voor militairen op basis van de Wet toekomst pensioenen die op 1 juli 2023 in werking is getreden.

Dit hoofdlijnenresultaat is de eerste stap om te komen tot een volledig onderhandelaarsresultaat, dat door sociale partners in de sector Defensie kan worden voorgelegd aan de achterban.

Bij de vernieuwing van de pensioenregeling voor militairen hebben sociale partners de huidige pensioenregeling als uitgangspunt genomen. Op basis hiervan zijn zij onderstaande afspraken, uitgangspunten en ambities overeengekomen.

Het hoofdlijnenresultaat is op te delen in vier onderwerpen:

- A. De vormgeving van de nieuwe pensioenregeling.
- B. De transitie van huidige pensioenen naar de nieuwe regeling.
- C. Afspraken over compensatie.
- D. Afspraken over reservisten

Deze onderwerpen worden hieronder toegelicht.

Uitleg vooraf:

De pensioenregeling voor militairen wordt uitgevoerd door het pensioenfonds ABP. Dit blijft zo. Sociale partners in de sector Defensie hebben ervoor gekozen dat militairen in de nieuwe situatie deelnemen aan de algemene pensioenregeling van het ABP, die geldt voor alle andere medewerkers van Overheid en Onderwijs (O&O) en waarover reeds een hoofdlijnenresultaat tot stand is gebracht door de sociale partners van de Pensioenkamer op 15 december 2023. Verder geldt dat ABP één financieel geheel is en blijft, waardoor de transitie van de algemene ABP-regeling en de pensioenregeling voor militairen naar het nieuwe stelsel gezamenlijk plaatsvindt. Dit betekent dat dit hoofdlijnenresultaat voor de nieuwe pensioenregeling militairen overlap vertoont met het hoofdlijnenresultaat voor de nieuwe algemene pensioenregeling ABP van 15 december 2023. Sociale partners in de sector Defensie hebben ervoor gekozen om het hoofdlijnenresultaat voor de nieuwe regeling voor militairen hieronder als zelfstandig geheel te beschrijven. De afwijkende en aanvullende afspraken die zijn gemaakt zijn daarin integraal opgenomen.

A. Vormgeving van nieuwe pensioenregeling

In de nieuwe situatie nemen militairen deel aan de algemene pensioenregeling van het ABP – die ook geldt voor alle andere medewerkers van Overheid en Onderwijs, waaronder de burgerambtenaren in

dienst van Defensie. Op sommige onderdelen van de nieuwe algemene pensioenregeling gelden voor militairen afwijkende of aanvullende afspraken.

A.1 Ingangsdatum en contractvorm

De nieuwe pensioenregeling gaat naar verwachting in per 1 januari 2027.

Sociale partners hebben gekozen voor de solidaire premiereregeling (SPR). Deze regeling kent een verplichte solidariteitsreserve, waarmee financiële mee- en tegenvallers kunnen worden gedeeld tussen en binnen de verschillende groepen bij het pensioenfonds (deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden). De doelen die sociale partners nastreven met de solidariteitsreserve zijn opgenomen in bijlage 1.

In de solidaire premiereregeling is de pensioenuitkering variabel – voor alle pensioenvormen. Dit betekent dat pensioenuitkeringen (gedempt) meebewegen met rendementsontwikkelingen. Hierbij is ervoor gekozen om alle ingegane uitkeringen op dezelfde wijze aan te passen, dat wil zeggen met hetzelfde percentage.

A.2 Pensioengevend inkomen

De manier waarop het pensioengevend inkomen wordt berekend in de nieuwe pensioenregeling verandert niet in vergelijking met de huidige regeling. Dit betekent dat bestaande afspraken over hoeveel (100%, 50% of 0%) de verschillende bestanddelen van het inkomen meetellen voor het pensioengevend inkomen niet wijzigen. De pensioengrondslag is het pensioengevende inkomen verminderd met een franchise. De franchise wordt voor iedereen gelijk¹.

De nieuwe pensioenregeling voor militairen kent dezelfde pensioenvormen als nu. Hieronder bespreken we deze.

A.3 Ouderdomspensioen

Pensioendoel

In de nieuwe pensioenregeling blijft de ambitie voor het ouderdomspensioen (OP) gelijk aan de ambitie in de huidige pensioenregeling. Dat wil zeggen dat het pensioendoel gelijk is aan 80% van de gemiddelde pensioengrondslag. Dit doel gaat uit van een opbouwperiode van 43 jaar en een pensioeningangleeftijd van 68 jaar.

Ook de kans om de ambitie te behalen is ongewijzigd: Sociale partners hanteren een bandbreedte van 60% tot 75% dat het pensioendoel wordt bereikt.

De wijze waarop het ouderdomspensioen wordt opgebouwd verandert in de nieuwe pensioenregeling, op basis van de nieuwe wettelijke regels. Deelnemers aan de pensioenregeling bouwen niet langer pensioenaanspraken op, maar een persoonlijk pensioenvermogen door ingelegde

¹ Voor 2024 geldt een bedrag van 17.550 euro. De jaarlijkse aanpassing van de franchise wijzigt niet: ABP past de hoogte van de franchise aan als de hoogte van de AOW verandert.

premies en daarop behaalde rendementen (positief en negatief). Daarbij geldt dat bij alle deelnemers in de nieuwe regeling hetzelfde premiepercentage over hun pensioengrondslag wordt toegepast.

Op pensioeningangsdatum wordt het persoonlijk pensioenvermogen omgezet in een variabele uitkering.

Premie OP

De premie voor de opbouw van het ouderdomspensioen bedraagt 21,8% van de pensioengrondslag (inclusief uitvoeringskosten). Eind 2026 wordt beoordeeld of de kans om de ambitie te behalen nog binnen de afgesproken bandbreedte van 60%-75% ligt. Als dit zo is, dan geldt de OP-premie van 21,8% voor de periode van 1 januari 2027 tot 1 januari 2030. Als de kans buiten de afgesproken bandbreedte ligt, treden sociale partners in overleg over de vraag of de premie of de ambitie moet worden aangepast.

Vervolgens wordt minimaal elke 5 jaar opnieuw beoordeeld of het pensioendoel, de premie of kans bijgesteld moet worden op basis van de resultaten. De eerste herbeoordeling is in 2029 in verband met mogelijke aanpassingen voor de periode 1 januari 2030 tot 1 januari 2035. Als tussentijds de kans binnen de marges blijft, blijven pensioendoel en OP-premie gelijk.

Pensioenopbouw tijdens de UGM-periode

Ten aanzien van pensioenopbouw tijdens de UGM-periode (Uitkeringswet Gewezen Militairen) blijven de afspraken uit de huidige pensioenregeling gelden. Dit betekent dat voor 50% pensioen wordt opgebouwd tijdens de UGM-periode en dat de pensioenleeftijd 65 jaar blijft bij de keuze voor de oude Dienstenderegeling (oDER).

Tijdens de inzet van de inverdientijd – opgebouwd vanaf 1 januari 2019 – in de UGM-periode wordt volledig (100%) pensioen opgebouwd. Dit laatste geldt als men gebruik maakt van de inverdientijd om eerder met leeftijdsontslag te gaan, of als de inverdientijd in de reguliere UGM-periode wordt verwerkt. De kosten van de extra 50% pensioenopbouw worden volledig betaald door de werkgever.

A.4 Nabestaandenpensioen

Het nabestaandenpensioen bestaat uit partnerpensioen en wezenpensioen voor respectievelijk de partner en kinderen bij het overlijden van de (voormalig) deelnemer aan de pensioenregeling.

Partnerpensioen bij overlijden na pensioeningang (PP+)

Het partnerpensioen bij overlijden na pensioeningang blijft gelijk aan 70% van het ouderdomspensioen. Hiervoor wordt, samen met het ouderdomspensioen, een persoonlijk pensioenvermogen opgebouwd uit ingelegde premies en daarop behaalde rendementen (positief en negatief). Net als in de huidige regeling kan dit partnerpensioen worden uitgeruild met ouderdomspensioen.

Wezenpensioen bij overlijden na pensioeningang (WzP+)

Het wezenpensioen bij overlijden na pensioeningang blijft voor halfwezen 14% van het ouderdomspensioen en voor volle wezen 28% van het ouderdomspensioen en wordt net als het OP en PP+ gefinancierd uit het persoonlijke pensioenvermogen. Daarbij geldt het volgende:

- Het wezenpensioen wordt uitgekeerd tot de 25-jarige leeftijd van het kind.
- Bij overlijden van de tweede ouder wordt een halfwezenpensioen omgezet in een pensioen voor volle wezen.
- Het aantal wezen aan wie wezenpensioen wordt uitgekeerd is niet gemaximeerd.

Premie NP+ (PP+ en WzP+)

De premie voor de opbouw van het partner- en wezenpensioen na pensioeningang bedraagt in de nieuwe regeling 3,0% van de pensioengrondslag. Bij de (her)beoordeling van de premie voor het ouderdompensioen wordt in samenhang ook bezien of de premie NP+ nog passend is voor de afgesproken dekking.

Partnerpensioen bij overlijden voor pensioeningang (PP-)

Voor het partnerpensioen bij overlijden vóór pensioeningang gelden nieuwe wettelijke regels. In de nieuwe regeling bedraagt het PP- voor militairen 43%² van het pensioengevend inkomen. Het PP- geldt alleen voor deelnemers aan de pensioenregeling en wordt gedekt binnen de pensioenregeling op risicobasis.

Wezenpensioen bij overlijden voor pensioeningang (WzP-)

Ook voor het wezenpensioen bij overlijden vóór pensioeningang gelden nieuwe regels. In de nieuwe regeling bedraagt het wezenpensioen voor halfwezen 8%³ van het pensioengevend inkomen en voor volle wezen 16%. Het WzP- geldt alleen voor deelnemers aan de pensioenregeling en wordt gedekt binnen de pensioenregeling op risicobasis. Net als bij het WzP+ geldt daarbij het volgende:

- Het wezenpensioen wordt uitgekeerd tot de 25-jarige leeftijd van het kind.
- Bij overlijden van de tweede ouder wordt een halfwezenpensioen omgezet in een pensioen voor volle wezen.
- Het aantal wezen aan wie wezenpensioen wordt uitgekeerd is niet gemaximeerd.

Premie NP- (PP- en WzP-)

De premie voor het partner- en wezenpensioen bij overlijden vóór pensioeningang is een risicopremie die wordt berekend als percentage van het pensioengevend inkomen. Deze premie wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld (*op basis van de actuele rente en kans op overlijden*). De premie voor het NP- bedraagt, omgerekend naar de pensioengrondslag (*het pensioengevend inkomen verminderd met de franchise*) 1,5% (*op basis van de rente per eind 2022*).

NP- in bijzondere situaties

De risicodekking van het PP- en WzP- wordt voor (gewezen) deelnemers voor 100% voortgezet in de volgende situaties:

- tijdens de WW-periode (*wettelijke plicht*);
- tijdens met WW vergelijkbare werkloosheidsuitkeringen of andere ontslaguitkeringen;
- tijdens de uitloop van 3 maanden na ontslag (*wettelijke plicht*);
- tijdens de ziektewetperiode (*zogenoemde vangnetters, wettelijke plicht*);

² In de algemene ABP-regeling geldt 41%. Voor militairen geldt een sectorale aanvulling tot 43%.

³ In de algemene ABP-regeling gelden 7% en 14%. Voor militairen geldt een sectorale aanvulling tot 8% voor halfwezen en 16% voor volle wezen.

- tijdens arbeidsongeschiktheid;
- tijdens UGM, FLO of daarmee vergelijkbare werkloosheidsuitkeringen of andere ontsluitkeringen.

De huidige premieverdeling bij bovenstaande situaties blijft ongewijzigd.

Beperken van schommelingen

Sociale partners hebben de intentie om schommelingen in de dekking van het nabestaandenpensioen te beperken die ontstaan door wisselende inkomsten aan variabele inkomensbestanddelen. Zij zullen daarom bezien welke effecten er optreden op de dekking van het NP- (nabestaandenpensioen bij overlijden vóór pensioeningang en indien nodig maatregelen nemen om de schommelingen weg te nemen. Die gaan dan in wanneer het ABP overstapt op maandaanlevering van het pensioengevend inkomen (in plaats van de huidige jaaraanlevering).

A.5 Premievrije opbouw tijdens arbeidsongeschiktheid (PVAO)

Als een militair arbeidsongeschikt raakt en een militair arbeidsongeschiktheidspensioen ontvangt van Defensie, dan zet ABP de pensioenopbouw premievrij voort. Bij reguliere arbeidsongeschiktheid gebeurt dit voor 70%⁴. Bij arbeidsongeschiktheid door een beroeps- of dienstongeval wordt de pensioenopbouw voor 100% voortgezet. Deze afspraken gelden ook al in de huidige pensioenregeling. Om te voorkomen dat de dekking van het NP- (nabestaandenpensioen bij overlijden vóór pensioeningang) terugvalt, spreken sociale partners af dat de risicodekking voor 100% in stand blijft, ook als de pensioenopbouw voor 70% wordt voortgezet bij reguliere arbeidsongeschiktheid.

Premie PVAO

De premie wordt berekend als percentage van de pensioengrondslag. Ook deze risicopremie wordt jaarlijks vastgesteld. De premie is voorlopig berekend op 0,7% van de pensioengrondslag (*op basis van de omstandigheden per eind 2022*).

A.6 Arbeidsongeschiktheidspensioen

Voor het reguliere arbeidsongeschiktheidspensioen gaan sociale partners onderzoeken of het mogelijk is dat militairen meedoen aan de regeling die geldt voor de andere O&O-sectoren. Het ABP-arbeidsongeschiktheidspensioen dat voor de andere O&O-sectoren geldt is onderdeel van de algemene ABP-regeling⁵. Totdat het onderzoek is afgerond en besluitvorming heeft plaatsgevonden, blijft het reguliere arbeidsongeschiktheidspensioen voor militairen onderdeel van het bijzondere stelsel van militaire regelingen bij arbeidsongeschiktheid, invaliditeit en overlijden.

A.7 Premie

De premie voor de nieuwe pensioenregeling komt naar verwachting uit op 27,0% van de pensioengrondslag. Deze totaalpremie – inclusief uitvoeringskosten – is opgebouwd uit 24,8% voor het ouderdompensioen en nabestaandenpensioen na pensioeningang en naar verwachting 2,2% voor

⁴ In de algemene ABP-regeling geldt 50%. Voor militairen is een sectorale aanvulling tot 70% afgesproken.

⁵ Het reguliere arbeidsongeschiktheidspensioen voor militairen wijkt momenteel materieel af van het ABP-arbeidsongeschiktheidspensioen en is een wezenlijk onderdeel van het bijzondere stelsel van militaire regelingen bij arbeidsongeschiktheid, invaliditeit en overlijden.

de risicopremies voor het nabestaandenpensioen vóór pensioeningang en de premievrije pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid. Zoals hierboven aangegeven wordt de premie voor het OP/NP+ voor een langere termijn vastgesteld, met periodieke beoordelingsmomenten. De risicopremies worden ieder jaar opnieuw vastgesteld op basis van actuele omstandigheden. De diverse onderdelen van de totaalpremie worden geheven over hun eigen grondslag.

De huidige premieverdeling tussen werkgever en werknemers blijft ongewijzigd en bedraagt 70% werkgever en 30% werknemer. De bestaande afwijkende afspraken blijven daarbij in stand:

- a. de werkgever betaalt de kosten van de aanvullende 50%-pensioenopbouw tijdens UGM over de inverdientijd opgebouwd vanaf 1 januari 2019.
- b. de werkgever betaalt de kosten van de 50%-pensioenopbouw over de VWHO-toelage.
- c. de werkgever betaalt de kosten van de 50%-pensioenopbouw voor deelnemers die na ontslag een werkloosheidsuitkering krijgen.

A.8 Individuele aanvullingen

Deelnemers krijgen de mogelijkheid om gebruik te maken van individuele aanvullingen. Het gaat om de volgende individuele aanvullingen:

- Bijsparen van OP/NP+
- Vrijwillige voortzetting van de regeling na einde deelneming. Daarbij wordt aangesloten op de wettelijk gegeven ruimte op vrijwillige voortzetting voor ZZP'ers.

A.9 Zeggenschap

De nieuwe pensioenregeling voor militairen is op een aantal onderdelen anders vormgegeven ten opzichte van de huidige situatie. De verschillen bestaan uit afwijkende bepalingen in de algemene ABP-regeling en daarnaast uit sectorale aanvullingen. De zeggenschap hierover – in relatie tot de zeggenschap van de Pensioenkamer (PK), die gaat over de algemene ABP-regeling – werkt als volgt:

Afwijkende bepalingen

De huidige afwijkingen in de algemene ABP-regeling zien op de definitie van het pensioengevend inkomen (A.2), pensioenopbouw tijdens de UGM-periode (A.3) en het arbeidsongeschiktheidspensioen (A.6). Mocht de PK in de toekomst – anders dan op grond van verplichtingen uit wet- en regelgeving – van mening zijn dat het noodzakelijk is één of meer van de afwijkende bepalingen gericht op de bijzonder positie van de militair op te heffen, dan vergt dat instemming van de sector Defensie. De sector Defensie zal een dergelijk verzoek in beginsel positief tegemoet treden.

Andersom, als sociale partners in de sector Defensie gemotiveerd van mening zijn dat de bijzondere positie van de militair additionele wijzigingen van de algemene ABP-regeling vereist, kan zij zich wenden tot de PK met een verzoek tot aanpassing van de algemene ABP-regeling. De PK zal een dergelijk verzoek in beginsel positief tegemoet treden.

Sectorale aanvullingen

Voor wat betreft de sectorale aanvullingen geldt dat deze door de sector Defensie worden overeengekomen en vastgelegd in de rechtspositie. Daarbij gelden de kaders die daaraan worden gesteld in de algemene ABP-regeling. Die zijn erop gericht dat sectoren tot het fiscale maximum kunnen aanvullen. Sociale partners zijn twee sectorale aanvullingen voor militairen overeengekomen ten aanzien van de dekking van het NP- (A.4) en de PVAO (A.5).

Bovenstaande afspraken over de zeggenschap over de afwijkende bepalingen en sectorale aanvullingen worden vastgelegd in de Pensioenovereenkomst, die vanaf 1 januari 2027 gaat gelden. Sociale partners dragen er zorg voor dat de zeggenschap geborgd blijft binnen de grenzen van wet- en regelgeving.

B. Transitie van huidige pensioenen naar de nieuwe regeling.

B.1 Huidige pensioenen naar nieuwe regeling

Sociale partners hebben besloten alle bestaande pensioenen om te zetten in de nieuwe regeling ('het zogenaamde invaren'). De bestaande pensioenaanspraken van (voormalig) militairen⁶ maken samen met de pensioenaanspraken van alle andere (voormalig) medewerkers van Overheid en Onderwijs onderdeel uit van één financieel geheel bij ABP. Bij het invaren wordt daarom het collectieve fondsvermogen ingezet conform de transitiedoelen en vermogensverdeling zoals vastgesteld in de PK (zie bijlage 1).

B.2 Begrotingsgefinancierd pensioen

Onder het besluit tot invaren vallen ook de ouderdomspensioenen die (voormalig) militairen hebben opgebouwd vóór 1 juni 2001. Deze pensioenen zijn op dit moment niet kapitaalgedekt bij ABP. In plaats daarvan worden de pensioenuitkeringen betaald via de begroting van Defensie. Afsproken is dat de waarde van deze pensioenen ten behoeve van het invaren in één keer worden gefinancierd en daarmee ineens kapitaalgedekt worden. Hierbij wordt niet alleen de waarde van het pensioen gefinancierd, maar ook de dekkingsgraadopslag die ABP heeft op het moment van invaren.

De begrotingsgefinancierde aanspraken worden in de huidige regeling niet verlaagd (gekort) bij een slechte financiële situatie van het ABP. Dit wordt de niet-korten-bepaling genoemd (NKB). Deze niet-korten-bepaling kan in het nieuwe stelsel niet blijven bestaan. Sociale partners hebben besloten tot een tegemoetkoming voor het vervallen van de niet-korten-bepaling bij invaren. Deze tegemoetkoming bestaat uit twee onderdelen:

- I. Een tegemoetkoming voor een eventuele korting op het moment van invaren;
- II. Een tegemoetkoming voor de kans op verlaging van het pensioen na invaren.

I. Een tegemoetkoming voor een eventuele korting op het moment van invaren

Bij een lage dekkingsgraad gaat het ABP mogelijk over tot het korten van kapitaalgedekte pensioenen

⁶ Het invaren ziet op alle personen met opgebouwde pensioenen (begrotingsgefinancierd en/of kapitaalgedekt), dus deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden, (gewezen) partners en nabestaanden.

op het moment van invaren. Om te voorkomen dat de begrotingsgefinancierde pensioenen hierbij worden verlaagd hebben sociale partners afgesproken dat de inkoopsom van deze pensioenen altijd minimaal gelijk is aan de 100%-waarde van het opgebouwde begrotingsgefinancierde pensioen, verhoogd met de wettelijke reserves. Uitgaande van de huidige berekening van de wettelijke reserve van 1,5% is de inkoopsom – waarmee de begrotingsgefinancierde pensioenen worden ingekocht – daarmee altijd minimaal 101,5%, ook als de dekkingsgraad van ABP lager is.

II. Een tegemoetkoming voor de kans op verlaging van het pensioen na invaren.

Deze tegemoetkoming bestaat uit een dekkingsgraadafhankelijke opslag op het begrotingsgefinancierd pensioen voor alle (voormalig) militairen met een begrotingsgefinancierd pensioen. De opslag bedraagt 1% bij een dekkingsgraad op transitiedatum tot 110%. Bij een dekkingsgraad van 110% of hoger vervalt deze opslag. Vanaf die dekkingsgraad wordt namelijk een generieke verhoging en een tegemoetkoming voor indexatie-achterstand toegekend.

Begrotingsgefinancierde pensioenen omgezet naar de ABP-pensioenregeling (paragraaf 7.6)

Voor voormalig militairen die tussen 1 juni 2001 en heden zijn overgestapt naar een andere ABP-werkgever is het pensioen dat zij hadden opgebouwd in de pensioenregeling voor militairen omgezet naar de algemene ABP-regeling. Bij deze omzetting is de niet-korten-bepaling over het eventuele begrotingsgefinancierde pensioen vervallen. Sociale partners hebben besloten deze groep van voormalig militairen (deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden) hetzelfde te behandelen als (voormalig) militairen die nog een begrotingsgefinancierd pensioen hebben. Dit betekent dat zij aanspraak maken op dezelfde tegemoetkomingen voor wat betreft hun in het verleden omgezette begrotingsgefinancierde pensioen dat bij ABP is ondergebracht. Dit geldt niet indien zij hun pensioen inmiddels hebben overgedragen aan een andere pensioenuitvoerder.

B.3 Bijlage K en OOP

In de nieuwe regeling zijn voorwaardelijke aanspraken als bedoeld in bijlage K en door ongehuwd ouderdomspensioen (OOP) niet meer mogelijk. Gepensioneerden met dienstjaren vóór 1995 (ten aanzien van het ouderdomspensioen) of 1996 (ten aanzien van het nabestaandenpensioen) kunnen een aanvulling hebben op hun pensioen door bijlage K⁷ of door OOP. Verder geldt dat deelnemers, slapers en gepensioneerden zonder AOW met dienstjaren vóór 1996 mogelijk aanspraak kunnen maken op aanvullingen uit hoofde van bijlage K en OOP. Bij het invaren van alle bestaande pensioenaanspraken in de nieuwe regeling moet ook een waarde worden toegekend aan deze ingegane en latente aanvullingen op het pensioen.

Deelnemers, slapers en gepensioneerden zonder AOW

Deelnemers, slapers en gepensioneerden zonder AOW hebben voorwaardelijke rechten op een aanvulling, dat noemen we een latente aanvulling. De voorwaardelijkheid bestaat eruit dat deze aanvullingen afhankelijk zijn van de situatie op de toekomstige pensioendatum: op het moment van invaren is niet bekend wie recht heeft op een aanvulling en hoe hoog die aanvulling gaat zijn. Ondanks

⁷ Bijlage K is een benaming die geldt specifiek voor overige ABP-deelnemers. Voor militairen gelden vergelijkbare bepalingen, en worden daarom voor het gemak ook aangeduid als Bijlage K. De vergelijkbare bepalingen voor militairen zijn opgenomen in hoofdstuk 17.6.3 van het ABP pensioenreglement voor militairen 2018.

deze onzekerheid moeten deze latente aanvullingen bij invaren worden omgezet in een waarde die toegevoegd kan worden aan het persoonlijk pensioenvermogen.

Voor de waardering van deze latente aanvullingen wordt een gemiddelde per dienstjaar gehanteerd. Deelnemers, slapers en gepensioneerden zonder AOW met meer dienstjaren voor 1995 krijgen hierbij per dienstjaar meer toegevoegd aan het persoonlijk pensioenvermogen dan deelnemers met minder dienstjaren. Voor (voormalig) militairen wordt hierbij dezelfde methodiek gevolgd als de PK hanteert voor de algemene ABP-regeling. De gemiddelden worden bepaald op basis van de militaire populatie.

Gepensioneerden met aanvulling

Voor gepensioneerden die al een aanvulling hebben is het volgende afgesproken:

- Voor OP-gepensioneerden voorbij de AOW-leeftijd worden de lopende aanvullingen op het moment van invaren vastgezet op het dan geldende bedrag en toegevoegd aan het persoonlijke pensioenvermogen.
- OP-gepensioneerden met een partner ontvangen daarbij een opslag op de lopende aanvulling. Dit ontvangen zij, omdat de aanvulling in de nieuwe regeling niet meer wordt aangepast als zij ongehuwd raken. De opslag wordt door ABP bepaald op basis van kostenneutraliteit, analoog aan hetgeen geldt voor alle andere medewerkers van Overheid en Onderwijs.
- Voor NP-gepensioneerden met lopende aanvullingen geldt het volgende. Als de NP-gepensioneerde jonger is dan de AOW-leeftijd, wordt de aanvulling op het moment van invaren vastgezet op het dan geldende bedrag. Deze aanvulling wordt na invaren variabel en wordt uitgekeerd tot de AOW-datum. Als de NP-gepensioneerde ouder is dan de AOW-leeftijd, wordt de aanvulling op het moment van invaren vastgezet op het dan geldende bedrag en toegevoegd aan het persoonlijke pensioenvermogen.

Voor (voormalig) militairen geldt dat de aanvullingen op basis van bijlage K en OOP onderdeel uitmaken van het begrotingsgefinancierde pensioen. De afspraken voor het begrotingsgefinancierde pensioen zijn derhalve ook van toepassing op bijlage K en OOP aanspraken.

B.4 Overige bepalingen

Op basis van wettelijke regels blijft het nabestaandenpensioen dat op transitiedatum in de huidige regeling is opgebouwd gehandhaafd. In bijlage 2 zijn nadere details hiervan opgenomen.

Verder is een aantal aanvullende afspraken gemaakt voor het invaren van pensioenvormen die in het nieuwe pensioenstelsel niet kunnen blijven bestaan. Hierbij wordt aangesloten bij de aanpak die is opgenomen in het hoofdpijnenresultaat van de sociale partners van de Pensioenkamer van 15 december 2023, omdat militairen in de nieuwe regeling gaan deelnemen in de algemene ABP-regeling. Ook deze afspraken zijn in meer detail opgenomen in bijlage 2.

B.5 Nettopensioen

In de nieuwe pensioenregeling zal nettopensioen niet worden aangeboden. In de periode tot aan de transitiedatum wordt onderzocht door ABP of de bestaande portefeuille kan worden overgedragen aan een verzekeraar. Daarnaast zal de deelnemer een keuze kunnen maken om de nettopensioenregeling bij die verzekeraar, of elders, voort te zetten. ABP zal zorgdragen voor een

zorgvuldige overgang, inclusief de effecten van het vervallen van de PP-dekking ten tijde van de transitiedatum.

C. Compensatie

C.1 Compensatiedepot

Het is van belang om een adequate compensatie te bieden voor nadelige effecten van de nieuwe wijze van pensioenopbouw op basis van de nieuwe wettelijke regels (het afschaffen van de doorsneesystematiek). Er is daarom besloten om een vermogen ter grootte 3% van de waarde van pensioenverplichtingen op transitiedatum – bij een dekkingsgraad van 107% of hoger – aan te wenden voor compensatie. Deze compensatie wordt ineens toegevoegd aan de persoonlijke pensioenvermogens van deelnemers die pensioen opbouwen en die op 1 januari 2027 40 jaar of ouder zijn. De mate van compensatie verschilt per leeftijd.

Daarnaast is de keuze gemaakt om bij dekkingsgraden lager dan 107% extra premie beschikbaar te stellen voor het bieden van compensatie en het vullen van de solidariteitsreserve. De extra premie, en de bestemming hiervan, is opgenomen in onderstaande tabel.

Dekkingsgraad bij invaren	Extra premie	Bestemd voor	
		compensatie	solidariteitsreserve
van 90% tot 101,5%	3,00%	2,50%	0,50%
van 101,5% tot 107%	1,00%	0,75%	0,25%

De extra premie wordt voor de helft gefinancierd door een premieverhoging en voor de andere helft uit een verlaging van de premie voor het ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen na pensioeningang. Het deel van de compensatie dat wordt gefinancierd uit premie – bij een dekkingsgraad lager dan 107% – wordt uitgekeerd over een periode van maximaal 10 jaar en dus niet in één keer op de transitiedatum.

C.2 Noodrem-procedure

Indien de dekkingsgraad eind oktober 2025 lager is dan 107% of hoger is dan 125%, gaan sociale partners direct in overleg om te beoordelen of er aanvullende afspraken nodig zijn voor een evenwichtige transitie, gelet op de economische omstandigheden op dat moment. Daarbij nemen sociale partners mee:

- de maximale duur van de benodigde extra premieinleg in relatie tot het maximaal benodigde niveau van het compensatiedepot;
- in hoeverre de afgesproken extra premie-inleg zoals opgenomen in het hoofdlijnenresultaat voldoende is om adequate compensatie te bereiken.

Indien geen aanvullende afspraken worden gemaakt, dan gelden de afspraken zoals uitgewerkt in dit hoofdlijnenresultaat onverkort.

D. Afspraken voor reservisten

Ten aanzien van dit hoofdlijnenresultaat onderkent het SOD dat de gemaakte afspraken op een aantal punten nog nader moeten worden onderzocht voor reservisten.

Bijlage 1 – Doelen solidariteitsreserve, transitiedoelen en vermogensverdeling

Doelen solidariteitsreserve

Sociale partners streven de volgende doelen na met de solidariteitsreserve:

- Voorkomen van negatieve vermogens in de opbouwfase.
- Aanvullen van een tekort in de reserve operationele kosten (ROK), of het ontvangen van een overschot daaruit.
- Beperken van nominale verlagingen van uitkeringen.
- Dempen van grote negatieve rendementen.
- Dempen van macro-langlevenschokken, dit is het beperken van de financiële gevolgen wanneer de levensverwachting van de ABP-populatie wordt bijgesteld.

Transitiedoelen en vermogensverdeling

Op het moment van invaren wordt het aanwezige vermogen verdeeld naar de diverse (transitie)doelen:

- Wettelijke reserves (minimaal vereist eigen vermogen (MVEV) en ROK);
- Solidariteitsreserve (SR);
- Compensatiedepot voor afschaffing doorsneesystematiek;
- Generieke verhoging;
- Tegemoetkoming indexatie-achterstand.

De beoogde invaardeckingsgraad is gesteld op 110%. Deze is als volgt opgebouwd:

- 1,50% voor de wettelijke reserves
- 4,50% voor de solidariteitsreserve
- 3,00% voor het compensatiedepot
- 0,75% voor de tegemoetkoming indexatie-achterstand
- 0,25% voor de generieke verhoging

De bovengenoemde percentages zijn voor vergelijkingsdoeleinden uitgedrukt in de waarde van de pensioenverplichting.

Als de invaardeckingsgraad afwijkt van 110% dan hebben sociale partners de keuzes voor de vermogensverdeling gemaakt zoals opgenomen in het overzicht hieronder.

Hoofdpijnenresultaat nieuwe pensioenregeling militairen – 27 februari 2024

Dekkingsgraad bij invaren	Wettelijke reserves	Solidariteits-reserve	Compensatie	Tegemoetkoming indexatie-achterstand	Generieke verhoging
90%	1,50%	0,00%	0,00%	0,00%	-11,50%
95%	1,50%	0,00%	0,00%	0,00%	-6,50%
100%	1,50%	0,00%	0,00%	0,00%	-1,50%
101%	1,50%	0,00%	0,00%	0,00%	-0,50%
101,5%	1,50%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
102%	1,50%	0,17%	0,33%	0,00%	0,00%
103%	1,50%	0,50%	1,00%	0,00%	0,00%
104%	1,50%	0,83%	1,67%	0,00%	0,00%
105%	1,50%	1,17%	2,33%	0,00%	0,00%
106%	1,50%	1,83%	2,67%	0,00%	0,00%
107%	1,50%	2,50%	3,00%	0,00%	0,00%
108%	1,50%	3,50%	3,00%	0,00%	0,00%
109%	1,50%	4,50%	3,00%	0,00%	0,00%
110%	1,50%	4,50%	3,00%	0,75%	0,25%
111%	1,50%	4,50%	3,00%	1,25%	0,75%
112%	1,50%	5,00%	3,00%	1,25%	1,25%
113%	1,50%	5,50%	3,00%	1,50%	1,50%
114%	1,50%	6,00%	3,00%	1,75%	1,75%
115%	1,50%	6,50%	3,00%	2,00%	2,00%
116%	1,50%	7,00%	3,00%	2,25%	2,25%
117%	1,50%	7,50%	3,00%	2,50%	2,50%
118%	1,50%	8,00%	3,00%	2,75%	2,75%
119%	1,50%	8,50%	3,00%	3,00%	3,00%
120%	1,50%	9,00%	3,00%	3,00%	3,50%
121%	1,50%	9,50%	3,00%	3,00%	4,00%
122%	1,50%	9,76%	3,00%	3,00%	4,74%
123%	1,50%	9,84%	3,00%	3,00%	5,66%
124%	1,50%	9,92%	3,00%	3,00%	6,58%
125%	1,50%	10,00%	3,00%	3,00%	7,50%

Bij dekkinggraden boven de 125% zal het meerdere worden bestemd voor generieke verhogingen.

Bijlage 2 – Overige afspraken bij invaren

Opgebouwd partnerpensioen blijft in stand

Het partnerpensioen dat tot transitiedatum in de huidige pensioenregeling is opgebouwd blijft in stand. Daardoor wordt dit partnerpensioen ook in de nieuwe regeling uitgekeerd bij overlijden voor pensioeningang, bovenop het partnerpensioen dat op risicobasis in de pensioenregeling is opgenomen voor deelnemers (43% van het pensioengevend inkomen). Op de pensioeningangsdatum wordt het opgebouwde nabestaandenpensioen in de huidige regeling toegevoegd aan het pensioenvermogen in de nieuwe regeling dat is bedoeld voor het nabestaandenpensioen. Daarbij is ook uitruil voor een hoger ouderdompensioen mogelijk. Nu geldt nog dat het nabestaandenpensioen dat is opgebouwd vóór 1 juli 1999 in de huidige regeling niet uitruikbaar is.

Aanvullende afspraken voor overige pensioenvormen

Compensatie sociale premies

Op het moment van invaren wordt de compensatie vastgesteld op het dan geldende bedrag (bevroren). Deze compensatie wordt na invaren variabel en wordt uitgekeerd tot de AOW-datum.

Anw-compensatie (ingegaan en latent)

Op het moment van invaren worden de lopende Anw-compensaties vastgesteld op het dan geldende bedrag (bevroren) en uitgekeerd tot de AOW-datum van de gerechtigde. Nabestaanden die op moment van invaren geen Anw-compensatie ontvangen – maar daar op het moment van invaren wel recht op hadden – kunnen zich tot 10 jaar na invaren melden bij ABP. Als de gerechtigde aan de voorwaarden voldoet kan een vast bedrag per dienstjaar van de overleden deelnemer (met een maximum van 40) aan Anw-compensatie worden toegekend en uitgekeerd tot de AOW-datum van de gerechtigde. Financiering vindt plaats uit de reserve operationele kosten. De coulanceregeling Anw-compensatie wordt voortgezet. De gerechtigde ontvangt vanaf het moment van overlijden van de deelnemer tot de AOW-datum van de gerechtigde een vast uitkeringsbedrag per dienstjaar van de overleden deelnemer (over het aantal dienstjaren tot invaarmoment, met een maximum van 40 dienstjaren).

De drie hierboven vermelde vormen van Anw-compensatie worden na invaren variabel.

Maximering aantal wezen

In de nieuwe pensioenregeling wordt het aantal wezen aan wie wezenpensioen wordt uitgekeerd niet langer gemaximeerd. Dit gaat in op de transitiedatum.

Looptijd ingegaan wezenpensioen

De eindleeftijd van op transitiedatum lopende wezenpensioenen, die vóór 2018 zijn ingegaan, wordt na overgang naar de nieuwe regeling gewijzigd van 21 naar 25 jaar.